

สารของสมเด็จพระสันตะปาปาเบเนดิกต์ ที่ 16

ในโอกาสเฉลิมฉลองวันสันติสากล

1 มกราคม 2007 / 2550

มนุษย์ คือหัวใจของสันติภาพ

1. ในวาระเริ่มต้นปีใหม่ ข้าพเจ้าขอส่งคำอวยพรเพื่อสันติภาพมายังรัฐบาล ผู้นำประเทศ รวมถึงชายและหญิงผู้มีน้ำใจดีทุกคน ข้าพเจ้าขอมอบสันติภาพ โดยเฉพาะแก่ผู้ที่กำลังมีความเจ็บปวดและทุกข์ทรมาน ผู้ที่มีชีวิตอยู่ภายใต้การคุกคามของความรุนแรงจากการใช้อาวุธ และผู้ที่เฝ้ารอการปลดปล่อยในความเป็นมนุษย์และในสังคมของตนจากการที่ศักดิ์ศรีของเขาได้ถูกเหยียบย่ำ ข้าพเจ้าขอส่งสันติภาพมายังเด็กผู้ซึ่งความไร้เดียงสาของพวกเขาช่วยเพิ่มพูนความดีและความหวังให้แก่มนุษยชาติ และความทุกข์ทรมานของพวกเขา บังคับเราทุกคนให้ทำงานเพื่อความยุติธรรมและสันติภาพ เพราะความหวังใต้อดเด็ก โดยเฉพาะบรรดาเด็กที่อนาคตของตนต้องตกอยู่ในอันตรายเพราะการเอารัดเอาเปรียบ และความโหดร้ายของผู้ใหญ่ที่ไร้ศีลธรรม ในวันสันติสากลนี้ ข้าพเจ้าจึงปรารถนาที่จะชักชวนทุกคนให้พิจารณาไตร่ตรองเรื่อง : *มนุษย์คือหัวใจของสันติภาพ* ข้าพเจ้าเชื่อมั่นว่าการเคารพบุคคลจะช่วยส่งเสริมสันติภาพ และการสร้างสันติภาพเป็นการวางรากฐาน เพื่อการเคารพมนุษย์อย่างบูรณาภาพที่แท้จริง ด้วยวิธีนี้อนาคตที่ราบรื่น ก็จะได้รับการจัดเตรียมไว้สำหรับคนรุ่นต่อไป

มนุษย์และสันติภาพ : พระพรและภาระ

2. พระคัมภีร์อันศักดิ์สิทธิ์ยืนยันว่า "พระเจ้าทรงสร้างมนุษย์ตามภาพลักษณ์ของพระองค์ ตามภาพลักษณ์ของพระเจ้านั้น พระองค์ทรงสร้างมนุษย์ให้เป็นชายและหญิง" (ปฐมกาล 1:27) ในฐานะที่ถูกสร้างมาตามภาพลักษณ์ของพระเจ้า มนุษย์แต่ละคนจึงมีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ มนุษย์มิใช่เพียงแค่สิ่งของบางอย่าง แต่เป็นใครบางคนที่สามารถรู้จักตนเอง เป็นเจ้าของตนเอง ให้ตนเองได้อย่างอิสระ และมีความสัมพันธ์กับผู้อื่น ในขณะเดียวกันมนุษย์แต่ละคนได้รับเรียกด้วยพระพรให้มีพันธสัญญากับพระเจ้าผู้สร้าง ได้รับเรียกให้ตอบสนองความเชื่อและความรักที่ไม่มีสิ่งสร้างอื่นใด สามารถให้แทนได้ [1] ตามแนวความคิดเหนือธรรมชาตินี้ เราสามารถเข้าใจภาระที่มนุษย์ได้รับมอบหมายให้พัฒนาในความสามารถที่จะรักและมีส่วนร่วมสร้างสรรค์ความก้าวหน้าให้แก่โลก พื้นฟูโลกขึ้นใหม่ในความยุติธรรมและสันติภาพ ในการวิเคราะห์ที่โดดเด่น ท่านนักบุญ

ออกัสตินสอนว่า "พระเจ้าผู้ทรงสร้างเราโดยปราศจากความช่วยเหลือของเรา มิได้ทรงปรารถนาที่จะช่วยให้รอดโดยปราศจากความช่วยเหลือของเรา" [2] ด้วยเหตุนี้ มนุษย์ทุกคนจึงมีหน้าที่ที่จะปลุกจิตสำนึกสองด้านทั้งต่อพระพรและภาระของตน

3. *สันติภาพเป็นทั้งพระพรและภาระเช่นเดียวกัน* หากเป็นความจริงที่ว่าสันติภาพระหว่างบุคคลและประชาชาติ ซึ่งหมายถึงความสามารถในการดำรงชีวิตร่วมกันและสร้างความสัมพันธ์แห่งความยุติธรรมและสมานฉันท์นั้น เรียกร้องการอุทิศตนในส่วนของเราแล้ว ก็เป็นความจริงยิ่งกว่าด้วยว่า *สันติภาพ คือพระพรจากพระเจ้า* สันติภาพคือกิจการของพระเจ้า ซึ่งแสดงออกทั้งในการสร้างสากลจักรวาลที่เป็นระเบียบและกลมกลืนเป็นหนึ่งเดียวกัน และในการไถ่กู้มนุษยชาติที่ต้องการได้รับการช่วยเหลือให้ปลอดภัยจากความไม่เป็นระเบียบแห่งบาป การสร้างและการไถ่กู้จึงเป็นกุญแจสำคัญ ที่ช่วยให้เราเริ่มเข้าใจความหมายของชีวิตของเราบนโลก สมเด็จพระสันตะปาปาโยฮัน ปอล ที่ 2 ผู้ดำรงตำแหน่งก่อนหน้าข้าพเจ้า ทรงปราศรัยต่อสมัชชาสหประชาชาติเมื่อวันที่ 5 ตุลาคม ค.ศ. 1995 ว่า "เราได้ดำรงชีวิตในโลกที่ไม่มีเหตุผลหรือไร้ความหมาย... หากแต่ตรรกะแห่งศีลธรรมซึ่งจารึกไว้ในชีวิตมนุษย์ ทำให้การเสวนาระหว่างมนุษย์และระหว่างประชาชาติมีความเป็นไปได้" [3] "หลักเกณฑ์" เหนือธรรมชาติ ซึ่งหมายถึงสาระของกฎระเบียบสำหรับพฤติกรรมแต่ละอย่างและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลตามความยุติธรรมและสมานฉันท์นั้น ถูกจารึกไว้ในมโนธรรมมนุษย์ซึ่งสะท้อนให้เห็นแผนการอันชาญฉลาดของพระเจ้า ข้าพเจ้าได้เคยใช้โอกาสเมื่อเร็วๆ นี้ยืนยันว่า "เราเชื่อว่าวาระเริ่มต้นของสรรพสิ่ง คือพระเจ้าทรงเป็นพระวาจา ทรงชีวิต พระผู้เป็นองค์เหตุผล และมีใช้พระผู้ไร้เหตุผล" [4] ดังนั้น สันติภาพจึงถือเป็นภาระที่เรียกร้องมนุษย์ทุกคนให้ตอบรับเป็นส่วนตัวสอดคล้องกับแผนการของพระเจ้าด้วยบรรทัดฐานที่เฉลียวฉลาดพฤติกรรมนี้ก็คือการเคารพ "หลักเกณฑ์" ที่พระเจ้าพระผู้สร้างทรงจารึกไว้ในหัวใจมนุษย์เท่านั้น

จากจุดยืนนี้เอง เราจะต้องไม่มองบรรทัดฐานของกฎธรรมชาติเป็นเพียงแค่กฎภายนอกที่ถูกยึดเยียดลงมา หรือเป็นอุปสรรคต่อเสรีภาพของมนุษย์ ตรงข้ามเราจะต้องต้อนรับบรรทัดฐานเหล่านี้ในฐานะที่เป็นการเรียกร้องให้ปฏิบัติอย่างซื่อสัตย์ตามแผนการสากลของพระเจ้าที่จารึกไว้ในธรรมชาติของมนุษย์ โดยอาศัยการชี้แนะของบรรทัดฐานเหล่านี้ ประชาชาติทั้งหมดตามกรอบแห่งวัฒนธรรมของตน ก็สามารถเข้าใจศีลธรรมล้ำลึกที่ยิ่งใหญ่ที่สุดได้ นั่นคือธรรมล้ำลึกเกี่ยวกับพระเจ้า ทุกวันนี้เช่นกัน การยอมรับและการเคารพกฎธรรมชาติ คือพื้นฐานสำหรับการเสวนาระหว่างผู้ที่นับถือศาสนาต่างกัน และระหว่างผู้ที่เชื่อในศาสนาและผู้ที่ไม่นับถือศาสนา ในฐานะที่เป็นจุดเชื่อมต่อที่ยิ่งใหญ่ การยอมรับและการเคารพกฎธรรมชาติดังเป็นเงื่อนไขพื้นฐาน สำหรับ

สันติภาพที่แท้จริงอีกด้วย

สิทธิในชีวิตและเสรีภาพในการนับถือศาสนา

4. หน้าที่ในการเคารพศักดิ์ศรีของมนุษย์แต่ละคน ซึ่งมีธรรมชาติที่สะท้อนภาพลักษณ์ของพระผู้สร้าง มีผลทำให้มนุษย์ไม่อาจถูกถ่ายโอนได้ตามอำเภอใจ ผู้ที่มีอำนาจทางการเมือง วิชาการ หรือเศรษฐกิจสูงกว่า ไม่อาจจะใช้อำนาจเหล่านั้นไปละเมิดสิทธิของผู้อื่นที่ด้อยโอกาสกว่าได้ สันติภาพอยู่บนพื้นฐานของการเคารพสิทธิของทุกคน ด้วยความตระหนักถึงเรื่องนี้ พระศาสนจักร จึงเป็นผู้นำในการคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์แต่ละคน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พระศาสนจักร ส่งเสริมและคุ้มครองการเคารพชีวิตและเสรีภาพในการนับถือศาสนาของทุกคน การเคารพสิทธิในทุกช่วงชีวิตช่วยสร้างหลักการอย่างมั่นคงที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง : *ชีวิตคือพระพรซึ่งไม่มีใคร มีอำนาจจัดการได้อย่างเต็มที่* ในทำนองเดียวกันการยืนยันสิทธิที่จะมีเสรีภาพในการนับถือศาสนา ทำให้มนุษย์มีความสัมพันธ์กับหลักการเหนือธรรมชาติที่ทำให้เขาหลุดพ้นออกจากความเป็นมนุษย์ที่ทำตามอำเภอใจ สิทธิในชีวิตและการแสดงออกทางความเชื่อในพระเจ้าอย่างเสรีมิใช่เรื่องที่จะต้องเป็นไปตามอำนาจของมนุษย์ สันติภาพเรียกร้องให้มีการสร้างพรมแดนชัดเจนระหว่างสิ่งที่เป็นไปตามความประสงค์ของมนุษย์และสิ่งใดไม่อาจเป็นไปตามความประสงค์ของมนุษย์ได้ : ด้วยเหตุนี้จึงจำเป็นต้องหลีกเลี่ยงการรุกรานที่ไม่อาจยอมรับได้ต่อการเข้าไปสู่มรดกคุณค่าพิเศษของมนุษย์นี้

5. ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิทธิในชีวิต เราต้องประณามการละเมิดสิทธิในชีวิตที่เกิดขึ้นอย่างกว้างขวางในสังคมของเรา : สิ่งที่เกิดขึ้นควบคู่ไปกับผู้ได้รับผลกระทบจากความขัดแย้งทางอาวุธ การก่อการร้าย และความรุนแรงในรูปแบบต่างๆ ยังมีความตายเงียบที่เกิดจากความหิวโหย การทำแท้ง การทดลองกับตัวอ่อนมนุษย์ และการุณยฆาต เรามองข้ามสิ่งเหล่านี้ที่เป็นการทำลายสันติภาพไปได้ได้อย่างไร? การทำแท้งและการทดลองในตัวอ่อนมนุษย์ เปรียบได้กับการปฏิเสธทัศนคติการยอมรับผู้อื่นโดยตรง ซึ่งเป็นสิ่งที่ขาดเสียมิได้ในการสรรค์สร้างความสัมพันธ์ที่ยั่งยืนแห่งสันติภาพ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแสดงออกทางความเชื่อส่วนตัวทางศาสนาอย่างเสรี เราได้เห็นปรากฏการณ์ซึ่งรบกวนจิตใจของการไร้สันติภาพในโลก ซึ่งปรากฏออกมาในรูปแบบความยากลำบากที่คริสตชนและผู้ที่นับถือศาสนาอื่นมักจะเผชิญหน้ากันในการแสดงออกทางความเชื่อทางศาสนาของตนอย่างเปิดเผยและเสรี เมื่อพูดถึงคริสตชนเป็นพิเศษ ข้าพเจ้าต้องชี้ให้เห็นความเจ็บปวดที่พวกเขาบางครั้งถูกปิดกั้นไม่ให้เห็นสามารถแสดงความเชื่อของตนอย่างเปิดเผยและเสรีได้ ในบางรัฐพวกเขาถึงกับถูกเบียดเบียนข่มเหง และยิ่งกว่านั้นเมื่อเร็วๆ นี้เหตุการณ์เศร้าสลดของ

ความรุนแรงโหดร้ายได้ถูกจารึกไว้ มีบางรัฐบาลที่ยัดเยียดให้ทุกคนนับถือได้เพียงศาสนาเดียว ในขณะที่รัฐบาลพลเรือนมักจะไม่วางใจนำไปสู่การเบียดเบียนข่มเหงที่รุนแรงเท่ากับการใส่ร้ายป้ายสีทางวัฒนธรรมอย่างเป็นระบบต่อเรื่องความเชื่อทางศาสนา ในทั้งสองกรณีดังกล่าว สิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานมิได้รับการเคารพ ซึ่งส่งผลร้ายแรงต่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ สถานการณ์ดังกล่าวเพียงแต่ส่งเสริมทัศนคติและวัฒนธรรม ที่มีได้นำไปสู่สันติภาพแต่ประการใด

ความเสมอภาคตามธรรมชาติของมนุษย์ทุกคน

6. เหตุของความตึงเครียดจำนวนมากที่คุกคามสันติภาพ ก็คือ*ความไม่เสมอภาคที่อยู่ดิฐธรรมที่เกิดขึ้นมากมายและยังดำรงอยู่ในโลกของเรา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบรรดาสิ่งเหล่านี้* สิ่งที่ปรากฏขึ้นอย่างลับๆ ในด้านหนึ่ง คือ*ความไม่เสมอภาคต่อการเข้าถึงทรัพยากรที่จำเป็น* เช่น อาหาร น้ำ ที่อยู่อาศัย สุขภาพ และอีกด้านหนึ่งนั่นคือ *มีความไม่เสมอภาคยึดเยื้อระหว่างชายและหญิงในการใช้สิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน*

องค์ประกอบพื้นฐานในการสร้างสันติภาพ คือการยอมรับ*ความเสมอภาคของมนุษย์เป็นสำคัญ* ซึ่งเกิดจากศักดิ์ศรีเหนือธรรมชาติร่วมกันของพวกเขา ความเสมอภาคในระดับนี้เป็นสมบัติของทุกคนซึ่งจารึกไว้ใน "กฎเกณฑ์" ตามธรรมชาติ ซึ่งเกิดจากแผนการสร้างอันศักดิ์สิทธิ์ สมบัติดังกล่าวนี้ ไม่อาจเพิกเฉยหรือดูหมิ่นได้โดยไม่ก่อให้เกิดผลร้ายแรงที่จะทำให้สันติภาพตกอยู่ในความเสี่ยง การกีดกันอย่างรุนแรงที่ส่งผลกระทบต่อประชาชาติจำนวนมาก โดยเฉพาะในแอฟริกา เป็นรากฐานก่อให้เกิดปฏิกริยารุนแรงและทำให้เกิดบาดแผลสาหัสต่อสันติภาพ

7. ในทำนองเดียวกัน การให้ความสำคัญต่อ*สภาพของสตรี*น้อยเกินไป ยังช่วยสร้างความไม่มั่นคงในสายใยของสังคม ข้าพเจ้าคิดถึงการเอาर्डเอาเปรียบสตรีที่ถูกมองว่าเป็นเพียงสิ่งของและวิธีมากมายที่แสดงถึงการขาดการเคารพ ต่อศักดิ์ศรีของบรรดาสตรี ข้าพเจ้ายังคิดถึงบริบทที่แตกต่างออกไปว่าแนวความคิดที่ดำรงอยู่ในบางวัฒนธรรมที่สตรียังคงถูกกดให้ต้องทำตามการตัดสินใจตามอำเภอใจของผู้ชายโดยมีผลร้ายแรงต่อศักดิ์ศรีส่วนตัวและการใช้เสรีภาพขั้นพื้นฐานของตน เราไม่อาจมีความหวังในสันติภาพที่มั่นคง จนกว่าการเลือกปฏิบัติในรูปแบบเหล่านี้จะถูกขจัดออกไปจนหมดสิ้น เนื่องจากการเลือกปฏิบัติเหล่านี้ทำร้ายศักดิ์ศรีส่วนบุคคลที่พระเจ้าผู้สร้างทรงประทับไว้ในตัวมนุษย์แต่ละคน [5]

“ระบบนิเวศของสันติภาพ”

8. ในสมณสาสน์*การเฉลิมฉลองปีที่หนึ่งร้อย* สมเด็จพระสันตะปาปาจอห์น ปอล ที่ 2 ทรงนิพนธ์ไว้ว่า : “พระเจ้ามีเพียงทรงมอบโลกให้แก่มนุษย์เท่านั้น ซึ่งมนุษย์ต้องใช้ด้วยความเคารพตามวัตถุประสงค์ดั้งเดิมตามที่โลกถูกมอบให้แก่มนุษย์ แต่มนุษย์เองยังเป็นพระพรของพระเจ้าที่ทรงมอบให้มนุษย์ด้วย ดังนั้น มนุษย์ต้องเคารพโครงสร้างธรรมชาติและศีลธรรมตามที่ได้รับมอบหมาย” [6] การตอบสนองต่อหน้าที่ซึ่งพระเจ้าผู้สร้างมอบหมายให้มนุษย์ ทั้งชายและหญิงสามารถร่วมมือกันสร้างสรรค์โลกแห่งสันติภาพ พร้อมกับระบบนิเวศของธรรมชาติ ยังมีสิ่งที่ดีดำรงอยู่ซึ่งอาจเรียกได้ว่าเป็นระบบนิเวศ “มนุษย์” ซึ่งนำไปสู่การเรียกร่องระบบนิเวศ “สังคม” สิ่งเหล่านี้หมายความว่าหากมนุษยชาติปรารถนาสันติภาพจริง ก็จะต้องเพิ่มความสำนึกถึงความเชื่อมโยงระหว่างระบบนิเวศธรรมชาติหรือการเคารพธรรมชาติและระบบนิเวศมนุษย์ ประสบการณ์แสดงให้เห็นว่า*การไม่เคารพต่อสิ่งแวดล้อมมักจะทำร้ายการดำรงอยู่ร่วมกันของมนุษย์* และในทางกลับกันด้วย เราเห็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้นว่า มีความเชื่อมโยงกันอย่างแยกไม่ออกระหว่างสันติภาพกับการสร้าง และสันติภาพระหว่างมนุษย์ ทั้งสองอย่างนี้คือเงื่อนไขสำหรับการมีสันติกับพระเจ้า บทกวี-บทภาวนาของท่านนักบุญฟรังซิส ซึ่งเป็นที่รู้จักกันในนาม “ลำนำเพลงพระอาทิตย์” (Canticle of Brother Sun) เป็นตัวอย่างที่นาพิศวงและเหมาะสมกับกาลเวลาของระบบนิเวศหลายมิติของสันติภาพ

9. การเชื่อมโยงใกล้ชิดระหว่างระบบนิเวศทั้งสองสามารถเข้าใจได้ จากปัญหา*การจัดหาพลังงาน*ที่รุนแรงมากขึ้น ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมาประเทศใหม่ๆ ได้ทำการผลิตทางอุตสาหกรรมอย่างเข้มข้น ทำให้เกิดความต้องการพลังงานเพิ่มขึ้น สถานการณ์นี้นำไปสู่การแข่งขันเพื่อทรัพยากรที่มีอยู่อย่างไม่เคยเป็นมาก่อน ในขณะเดียวกัน บางส่วนของโลกยังคงล้าหลังและการพัฒนาถูกปิดกั้นอย่างเข้มข้น ส่วนหนึ่งเป็นเพราะราคาพลังงานสูงขึ้น จะเกิดอะไรขึ้นกับประชาชาติเหล่านั้น? จะมีการยับยั้งการพัฒนา หรือการไร้ซึ่งการพัฒนาแบบใหม่แก่พวกเขาจากการขาดแคลนพลังงาน? การแข่งขันเพื่อแหล่งพลังงานจะกระตุ้นให้เกิดความอยุติธรรมและความขัดแย้งอะไรบ้าง? และจะเกิดปฏิกิริยาอะไรจากผู้ที่ถูกกีดกันออกจากการแข่งขันนี้? คำถามเหล่านี้แสดงให้เห็นว่าการเคารพธรรมชาติเกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดกับความจำเป็นที่จะต้องสร้างความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์แต่ละคนและระหว่างชาติ ความสัมพันธ์ซึ่งเอาใจใส่กันต่อศักดิ์ศรีของมนุษย์ และสามารถตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของมนุษย์ได้ การทำลาย สิ่งแวดล้อม การใช้สิ่งแวดล้อมอย่างไม่เหมาะสมและเห็นแก่ตัว และการกักตุนอย่างรุนแรงในทรัพยากรของโลกก่อให้เกิดโคกนาฏกรรม ความขัดแย้ง และสงคราม เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นผลของแนวคิดในการพัฒนาที่ไม่

ส่งเสริมความเป็นมนุษย์ แขนงที่เดียว หากการพัฒนาถูกจำกัดเหลือเพียงแค่มิติทางวิชาการและเศรษฐกิจเท่านั้น โดยไม่ให้ความสำคัญต่อมิติทางศีลธรรมศาสนาธรรม การพัฒนานั้นก็มีใช้การพัฒนามนุษย์ที่ครบถ้วน แต่เป็นการปิดเปิดเพียงด้านเดียวซึ่งจะจบลงด้วยการช่วยความสามารถในการทำลายของมนุษย์

วิสัยทัศน์ที่ลดคุณค่ามนุษย์

10. ดังนั้น จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องมีการอุทิศตนเพื่อระบบนิเวศมนุษย์ที่สามารถส่งเสริมการเจริญเติบโตของ 'ต้นไม้แห่งสันติภาพ' ถึงแม้ว่าจะประสบกับสถานการณ์ความยากลำบากและความตึงเครียดระหว่างประเทศในปัจจุบันก็ตาม เพื่อให้สิ่งนี้เกิดขึ้น เราต้องได้รับการชี้แนะจากวิสัยทัศน์ของมนุษย์ที่ไม่ต่างพร้อยเพราะอดีตทางอุดมการณ์และวัฒนธรรม หรือเพราะผลประโยชน์ทางการเมืองและเศรษฐกิจที่สามารถปลุกฝังความเกลียดชังและความรุนแรงได้ เป็นที่เข้าใจได้ว่าวิสัยทัศน์ของมนุษย์แตกต่างกันไปตามแต่ละวัฒนธรรม อย่างไรก็ตาม สิ่งที่ยอมรับไม่ได้คือการบ่มเพาะแนวความคิดทางมานุษยวิทยาที่ประกอบไปด้วยเมล็ดพันธุ์แห่งการเป็นศัตรูและความรุนแรง สิ่งที่ยอมรับไม่ได้เท่าๆ กันคือแนวคิดต่างๆ เกี่ยวกับพระเจ้าที่สนับสนุนความไม่มีขันติธรรมและนำไปสู่ความรุนแรงต่อผู้อื่น นี่คือนิวตันที่จะต้องยืนยันอย่างชัดเจนอีกครั้งหนึ่ง : สงครามในนามของพระเจ้า ไม่เคยเป็นที่ยอมรับ! เมื่อแนวคิดบางประการเกี่ยวกับพระเจ้าเป็นจุดเริ่มต้นของการปฏิบัติอาชญากรรม นั่นก็คือเครื่องหมายที่แสดงว่าแนวความคิดดังกล่าวได้กลายเป็นอุดมการณ์ไปแล้ว

11. อย่างไรก็ตาม ทุกวันนี้สันติภาพมิได้เพียงถูกคุกคามเพราะความขัดแย้งระหว่างแนวความคิดที่ลดคุณค่ามนุษย์ หรือความขัดแย้งระหว่างอุดมการณ์เท่านั้น แต่สันติภาพยังถูกคุกคามด้วยการเพิกเฉยต่อสิ่งที่เป็ธรรมชาติที่แท้จริงของมนุษย์ด้วย ผู้คนร่วมสมัยของเราจำนวนมากปฏิเสธการดำรงอยู่ของธรรมชาติโดยเฉพาของมนุษย์ ซึ่งเท่ากับเปิดประตูให้การตีความเนื้อหาสาระสำคัญของความเป็นมนุษย์แบบฟุ่มเฟือยที่สุด ถึงตรงนี้ความชัดเจนเป็นสิ่งจำเป็น : วิสัยทัศน์เกี่ยวกับมนุษย์ 'ที่ไม่หนักแน่น' ซึ่งจะเปิดโอกาสให้เกิดแนวคิดอะไรก็ตาม แม้กระทั่งแนวคิดที่แปลกประหลาดอย่างยิ่งเพียงแค่นับสนุนสันติภาพแต่เปลือกนอกเท่านั้น ในความเป็นจริงแนวคิดดังกล่าวปิดกั้นการเสวนาที่แท้จริง และเปิดหนทางให้การใช้อำนาจยึดเยียด ซึ่งท้ายที่สุดก็จะทำให้มนุษย์ปกป้องตนเองไม่ได้ และผลก็คือมนุษย์จะตกเป็นเหยื่อของการกดขี่และความรุนแรง

สิทธิมนุษยชนและองค์การระหว่างประเทศ

12. สันติภาพที่แท้จริงและมั่นคงมาจากการเคารพสิทธิมนุษยชน กระนั้นก็ดี ถ้าสิทธิเหล่านี้ตั้งอยู่บนพื้นฐานของแนวคิดที่ไม่หนักแน่นเกี่ยวกับมนุษย์แล้วสิทธิดังกล่าวนี้จะหนักแน่นได้อย่างไร? ตรงนี้เองที่เราเห็นถึงความไม่เพียงพอ อย่างลึกซึ้งของแนวคิดเกี่ยวกับมนุษย์ในเชิงความสัมพันธ์ เมื่อต้องสร้างความชอบธรรมและคุ้มครองสิทธิของมนุษย์ ความยากลำบากในกรณีเช่นนี้ เห็นได้ชัดเจน : สิทธิเป็นสิ่งสูงสุด แต่พื้นฐานของสิทธิเหล่านี้เป็นแค่เพียงการอนุโลม เราควรจะประหลาดใจไหม เมื่อมีข้อเรียกร้อง 'ที่กระทบกระเทือน' ของสิทธิหนึ่งใด อาจมีคนต่อต้านข้อเรียกร้องนั้น หรือตัดสินว่าควรล้มเลิกไป? ถ้าสิทธิที่กล่าวถึงอยู่บนพื้นฐานของข้อเรียกร้องตามวัตถุประสงค์ของธรรมชาติที่มนุษย์ได้รับมอบจากพระเจ้าผู้สร้าง จึงจะสามารถยืนยันได้โดยไม่ต้องเกรงกลัวว่าจะก่อให้เกิดความขัดแย้ง นอกจากนี้ เรายังสามารถพูดได้เต็มปากว่า สิทธิมนุษยชนมีหน้าที่ตามมาด้วย ในเรื่องนี้ท่านมหาตมะ คานธี กล่าวไว้อย่างชาญฉลาดว่า "สายธารคงคาแห่งสิทธิหลังไหลมาจากขุนเขาหิมาลัยแห่งหน้าที่" จำเป็นจะต้องมีความชัดเจนเกี่ยวกับข้อเรียกร้องพื้นฐานเหล่านี้ หากต้องการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ซึ่งกำลังถูกโจมตีอยู่เป็นประจำในปัจจุบันอย่างเหมาะสม โดยปราศจากความชัดเจนดังกล่าว ความหมายของ "สิทธิมนุษยชน" ก็จะต้องจบลงด้วยการถูกกล่าวว่าเป็นเพียงแค่เรื่องอื่น : บางกรณีมนุษย์มีศักดิ์ศรีและสิทธิถาวรซึ่งมีความชอบธรรมอยู่เสมอในทุกหนแห่ง และสำหรับทุกคน ส่วนในกรณีอื่นๆ มนุษย์มีศักดิ์ศรีที่เปลี่ยนแปลงไป และมีสิทธิที่ต่อรองได้เสมอในแง่ของเนื้อหาสาระ เวลา และสถานที่

13. การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนมักจะถูกอ้างถึงเสมอ โดยองค์การระหว่างประเทศ และโดยเฉพาะองค์การสหประชาชาติ ซึ่งกำหนดเป็นภาระขั้นพื้นฐานของตนในการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนซึ่งระบุไว้ในปฏิญญาสากลเมื่อปี ค.ศ.1948 ปฏิญญาดังกล่าวได้รับการยกย่องว่าเป็นเหมือนกับพันธะทางศีลธรรมของมนุษยชาติทั้งมวลซึ่งก็มีความจริงอย่างเที่ยงแท้ เฉพาะอย่างยิ่งหากมีการยึดถือสิทธิที่ระบุไว้ในปฏิญญานั้น โดยมีใช้เพียงเพราะเป็นมติของสมัชชาที่รับรองปฏิญญาดังกล่าวเท่านั้น แต่อยู่บนพื้นฐานของธรรมชาติมนุษย์เองและศักดิ์ศรีที่ไม่อาจถ้อยถอนได้ในฐานะเป็นมนุษย์ที่พระเจ้าทรงสร้าง ด้วยเหตุนี้จึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับองค์การระหว่างประเทศ ที่จะต้องไม่มองข้ามพื้นฐานตามธรรมชาติของสิทธิมนุษยชน การกระทำดังกล่าวจะช่วยหน่วยงานเหล่านี้ให้สามารถหลีกเลี่ยงความเสี่ยงที่จะเบี่ยงเบนไปเป็นเพียงแค่การตีความสิทธิเหล่านี้ในเชิงบวก ซึ่งน่าเสียดายที่เป็นเรื่องที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน ถ้าเป็นดังนั้น หน่วยงานระหว่างประเทศก็จะขาดซึ่งอำนาจที่จำเป็นเพื่อแสดงบทบาทในการเป็นผู้คุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์และของ

ประชาชาติ ซึ่งเป็นความชอบธรรมที่สำคัญยิ่งสำหรับการดำรงอยู่และสำหรับงานของหน่วยงานเหล่านี้

กฎหมายระหว่างประเทศด้านมนุษยธรรม และกฎหมายภายในประเทศ

14. การยอมรับว่ามีสิทธิมนุษยชนที่ไม่อาจถ่ายโอนได้ที่เกี่ยวข้องกับบรรทัดฐานร่วมของมนุษยชน นำไปสู่การสร้าง*กฎหมายระหว่างประเทศด้านมนุษยธรรม* ซึ่งบรรดาประเทศต่างๆ มีพันธะที่จะต้องเคารพ แม้กระทั่งในภาวะสงคราม นำเสียดายที่แม้ว่าจะไม่ต้องเอ่ยถึงกรณีต่างๆ ในอดีตก็ตาม แต่ก็ไม่มี การปฏิบัติตามอย่างจริงจังแต่ประการใดในภาวะสงครามที่เกิดขึ้นเมื่อเร็วๆ นี้ ตัวอย่างเช่น กรณีความขัดแย้งที่เกิดขึ้นเมื่อไม่กี่เดือนก่อนในภาคใต้ของประเทศเลบานอนซึ่งหน้าที่ "ในการคุ้มครองและช่วยเหลือผู้บริสุทธิ์" และการหลีกเลี่ยงให้พลเรือนเข้ามาเกี่ยวข้องได้ถูกละเลยอย่างกว้างขวาง สถานการณ์ในเลบานอนที่ทำให้หัวใจแตกสลาย และความขัดแย้งในรูปแบบใหม่ โดยเฉพาะนับแต่การคุกคามของการก่อการร้ายที่เปิดเผย*ความรุนแรงรูปแบบใหม่อย่างเต็มที่* เรียกร้องให้ประชาคมระหว่างประเทศยืนยันกฎหมายระหว่างประเทศด้านมนุษยธรรมอีกครั้งหนึ่ง และนำไปปฏิบัติในทุกสถานการณ์ความขัดแย้งด้านอาวุธในปัจจุบัน รวมถึงกฎหมายอื่นๆ ที่ยังไม่ได้ระบุไว้ในกฎหมายระหว่างประเทศ นอกจากนี้ความเสียหายจากการก่อการร้าย จำเป็นที่จะต้องมีการพิจารณาไตร่ตรองขีดจำกัดทางจริยธรรมอย่างลึกซึ้ง ซึ่งกำหนดห้ามการใช้วิธีการสมัยใหม่ในการรับประกันความมั่นคงภายใน นับวันยิ่งจะไม่มี การประกาศสงคราม โดยเฉพาะสงครามที่กลุ่มก่อการร้ายลงมือปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของตนโดยใช้ทุกวิถีทางท่ามกลางเหตุการณ์ที่กระทบกระเทือนใจในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา รัฐไม่อาจละเลยที่จะยอมรับความจำเป็นในการสร้างกฎเกณฑ์ที่ชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อต่อต้านอย่างมีประสิทธิภาพต่อความตกต่ำที่น่าสะเทือนใจซึ่งเรากำลังประสบ สงครามมักแสดงถึงความล้มเหลวของประชาคมระหว่างประเทศ และความสูญเสียอย่างใหญ่หลวงของมนุษยชาติ แม้ว่าจะมีความพยายามต่างๆ แต่เมื่อสงครามเกิดขึ้น อย่างน้อยหลักการสำคัญของมนุษยชาติและคุณค่าพื้นฐานของการอยู่ร่วมกันของพลเรือนทั้งปวงจะต้องได้รับการคุ้มครอง : จะต้องมีการสร้างบรรทัดฐานของพฤติกรรมซึ่งจำกัดความเสียหายเท่าที่จะเป็นไปได้ และช่วยขจัดความทุกข์ยากของพลเรือนและบรรดาเหยื่อของความขัดแย้ง [7]

15. ประเด็นที่กระทบกระเทือนใจอีกเรื่องหนึ่ง คือความปรารถนาที่แสดงออกมาเมื่อเร็วๆ นี้ของบางประเทศที่*ต้องการมีอาวุธนิวเคลียร์* เรื่องนี้ทำให้บรรยากาศของความไม่แน่ใจและความหวาดกลัวว่าจะได้รับหายนะจากระเบิดปรมาณู ซึ่งเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นอย่างกว้างขวางอยู่แล้ว

นั้น มีสภาพเลวร้ายยิ่งขึ้น เราถูกนำกลับไปสู่ช่วงเวลาของความกังวลอย่างลึกซึ้งต่อไป "สงครามเย็น" เมื่อสงครามเย็นสิ้นสุดลง เรามีความหวังว่าได้เอาชนะภัยอันตรายจากระเบิดนิวเคลียร์แล้ว และในที่สุดมนุษยชาติ ก็สามารถหายใจได้ด้วยความปลอดโปร่ง ในเรื่องนี้ดูเหมือนว่าคำเตือนของสังคายนาวาติกัน ครั้งที่ 2 ออกมาเหมาะกับกาลเวลานั้นคือ "ปฏิบัติการทุกครั้งในสงครามที่มุ่งทำลายทั้งเมือง หรือพื้นที่ในวงกว้างพร้อมคนที่อาศัยในเมืองหรือดินแดนนั้น ถือว่าเป็นอาชญากรรมต่อพระเจ้าและมนุษยชาติ ซึ่งต้องถูกประณามอย่างหนักหน่วงและเด็ดขาด" [8] แต่น่าเสียดายเมฆหมอกที่คุกคามยังคงก่อรูปในสายตามนุษย์ หนทางที่รับประกันอนาคตของสันติภาพสำหรับทุกคน สามารถค้นพบได้ไม่เพียงแต่จากข้อตกลงระหว่างประเทศในการไม่แพร่กระจายอาวุธนิวเคลียร์ เท่านั้น แต่ยังพบได้ในความมุ่งมั่นเด็ดเดี่ยวที่จะหาหนทางลดและขจัดอาวุธเหล่านี้อย่างแน่วแน่ด้วย ขอให้ใช้ความพยายามต่างๆ โดยอาศัยการเจรจาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์เหล่านี้ด้วย อนาคตของครอบครัวมนุษยย์ทั้งมวลกำลังตกอยู่ในภาวะล่อแหลม

พระศาสนจักรในฐานะผู้คุ้มครองภาวะเหนือธรรมชาติของมนุษย์

16. ในท้ายที่สุดนี้ ข้าพเจ้าปรารถนาที่จะส่งคำอุทธรณ์ฉุกเฉินมายังประชากรของพระเจ้า : ขอให้คริสตชนทุกคนอุทิศตนสร้างสันติภาพอย่างไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย และปกป้องศักดิ์ศรีของมนุษย์และสิทธิที่ไม่อาจถ่ายโอนได้ของมนุษย์อย่างเข้มแข็ง

ด้วยสำนึกในความกรุณาของพระเจ้าที่ทรงเรียกเขาให้มาอยู่ในพระศาสนจักรของพระองค์ ซึ่งเป็น "เครื่องหมายและเครื่องคุ้มครองมิติเหนือธรรมชาติของมนุษย์" [9] ในโลก คริสตชนจะวอนขอพระเจ้าอย่างไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย ให้ทรงประทานสันติภาพที่ดั่งามขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีความสำคัญอย่างสูงส่งในชีวิต ของมนุษย์แต่ละคน นอกจากนั้น มนุษย์ยังคงภาคภูมิใจที่จะทำงานรับใช้ เพื่อสร้างสันติภาพด้วยการอุทิศตนอย่างใจกว้าง มอบความช่วยเหลือแก่พี่น้องชายหญิงของตน โดยเฉพาะผู้ที่นอกเหนือไปจากความทุกข์ทรมานเพราะความยากจนและความจำเป็น ยังถูกกีดกันจากความดีอันทรงคุณค่านี้ พระเยซูเจ้าทรงแสดงให้เราเห็นว่า "พระเจ้า คือองค์ความรัก" (1 ยน 4:8) และกระแสเรียกสูงสุดสำหรับมนุษย์ทุกคนคือความรัก ในพระคริสต์เราสามารถพบเหตุผลสูงสุดในการเป็นผู้นำการปกป้องศักดิ์ศรีของมนุษย์ที่เด็ดเดี่ยวเข้มแข็ง และผู้สร้างสรรค์สันติภาพที่กล้าหาญ

17. ขอให้ผู้ที่มีความเชื่อทุกคน มีส่วนในการส่งเสริมการเคารพมนุษย์อย่างบูรณาการที่แท้จริงอย่างไม่บกพร่องสอดคล้องกับคำสอนของพระสมณสาสน์ "การพัฒนาประชาชาติ" และ "ความหวังเยสซัม" ซึ่งเรากำลังเตรียมเฉลิมฉลองวาระครบรอบปีที่สี่สิบและยี่สิบในปีนี้

ตามลำดับ ข้าพเจ้าขอถวายคำภาวนาเร่งด่วนต่อพระราชาินีแห่งสันติภาพ พระมารดาของพระเยซู คริสตเจ้าผู้ทรงเป็น "องค์แห่งสันติภาพของเรา" (อฟ 2:14) เพื่อมนุษยชาติทั้งมวล ในวาระเริ่มต้น ปี 2007 ซึ่งเรากำลังเฝ้ามองด้วยหัวใจที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความหวังท่ามกลางอันตรายและความยากลำบากที่อยู่รายรอบเรา ขอพระนางมารีย์ทรงแสดงให้เราเห็นหนทางแห่งสันติภาพในพระบุตร ของพระนาง และทรงฉายแสงสว่างแก่สติปัญญาของเรา เพื่อว่าเราจะสามารถแลเห็นพระพักตร์ ของพระคริสตเจ้าในใบหน้าของมนุษย์แต่ละคน ซึ่งเป็นหัวใจของสันติภาพ

จากวาติกัน 8 ธันวาคม 2006

พระสันตะปาปาเบเนดิกต์ ที่ 16

-
- [1] เทียบ คำสอนของพระศาสนจักรคาทอลิก, ข้อ 357
  - [2] *Sermo* 169, 11, 13: PL 38, 923
  - [3] ข้อ 3
  - [4] บทเทศน์ที่อิสลิงเกอร์เฟลด์, เรเกนสเบิร์ก, วันที่ 12 กันยายน 2006
  - [5] เทียบ สมณกระทรวงว่าด้วยข้อความเชื่อ, จดหมายถึงพระสังฆราชของพระศาสนจักรคาทอลิกเกี่ยวกับ ความร่วมมือของชายและหญิง ในพระศาสนจักรและในโลก, (วันที่ 31 พฤษภาคม 2004), ข้อ 15-16
  - [6] ข้อ 38
  - [7] เกี่ยวกับเรื่องนี้, คำสอนของพระศาสนจักรคาทอลิกระบุว่าหลักเกณฑ์ที่เข้มงวดและชัดเจน : เทียบ ข้อ 2307-2317
  - [8] พระธรรมนูญว่าด้วยพระศาสนจักรในโลกสมัยนี้, ข้อ 80
  - [9] อ่างแล้ว, ข้อ 76